

1. INTERNET SELF- BRIEFING KASUTUSJUHEND

Internet SelfBriifing on AMIE süsteemi rakendus Interneti keskkonnas, mis võimaldab kasutajatel sisestada ja saata lennuplaane ning saada lennueelset informatsiooni: nii bülletääne kehtivatest NOTAMitest kui ka meteoinformatsiooni, mis sisaldab tuulekaarte, ohtlike nähete kaarte ning faktilise ilma teateid ja prognoose lennuväljadel. Samuti on võimalik saada informatsiooni mõningate õhuruumi puudutavate põhiandmete kohta nagu näiteks lennutrassid, lennuväljad, navigatsiooniseadmed jms, aga ka näiteks lennukitüüpide kohta.

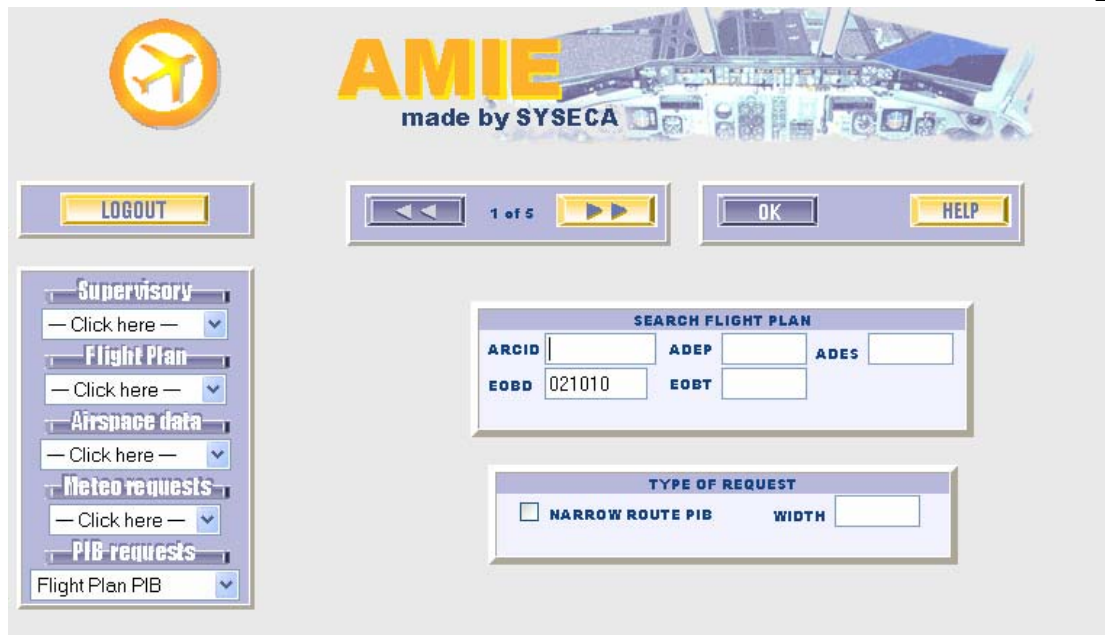
Internet SelfBriifing (ISB) on kõikidele kasutajatele tasuta, vajalik on vaid eelnev registreerimine, mille käigus kinnistatakse kasutajatunnus ja parool. Registreerimine toimub briifingu juhataja juures ja selleks täidetakse Internet Self-Briefingu (ISB) teenuste kasutaja registreerimisleht. Kasutajad jaotatakse vastavalt nende vajaduste järgi ning omistatakse kindel profiil, mis määrab kindlaks nende kasutusulatus.

Profiile on 4:

- INFO - võimaldab saada lennueelset informatsiooni (PIB-e), meteoinformatsiooni ning infot põhiandmete kohta;
- METEO - võimaldab saada ainult meteoinformatsiooni;
- PILOT - võimaldab saata lennuplaane ning saada lennueelset informatsiooni (PIB-e), meteoinformatsiooni ning infot põhiandmete kohta;
- ADMIN - võimaldab lisaks eelpoolnimetatule saada ka statistilist informatsiooni ISB kasutamise kohta.

Süsteemi sisenemiseks interneti aadressil **<http://amie.eans.ee/AMIE>** tuleb sisestada kasutajatunnus ning parool ning seejärel avaneb peaken koos menüüga (vt. Joon.1) , mis vastavalt kasutajaprofiilile sisaldab kuni viit välja:

- Supervisory
- Flight Plan
- Airspace data
- Meteo requests
- PIB requests

Joon.1

Ekraan on üles ehitatud nii, et vasakul on menüü, millest on võimalik valida soovitud tegevus. Valiku tegemisel ilmub ekraani keskele valitud protsessi 1. tööaken, selle kohale inforiba, millel kirjas, mitu tööakent on vastava menüüvaliku protsessis ning mitmes neist on parajasti avatud. Samuti on inforibal kerimisnupud, mis võimaldavad liikumist erinevate tööakende vahel, protsessi lõpetamiseks nupp OK ja abisaamiseks HELP-nupp. Aktiivsed ehk valitavad nupud on alati kollased.

1.1 Supervisory-menüü

See menüü on olemas ainult ADMIN profiilis, võimaldades statistilist ülevaadet ISB kasutamisest nii kuu kui nädala kaupa.

1.2 Flight Plan-menüü

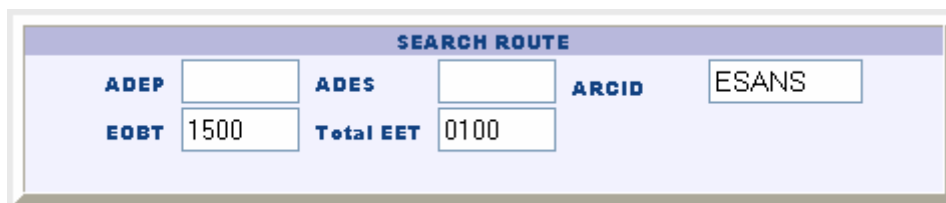
See menüü esineb lisaks ADMIN profiilile ka PILOOT profiilis, mis on põhiliseks profiiliks neile, kes soovivad interneti teel lennuplaane ja ka nende muudatusi edastada. Täidetud lennuplaan läheb automaatselt Tallinna ARO-sse e. briifingusse, jäädes operaatori ekraanile järjekorda e. *queue*se. Operaator sisestab plaani ANAIS süsteemi, saates selle ka vastavatele lennujuhtimisüksustele. Sellest hetkest, kui lennuplaan on süsteemis aktiivne, saab selle saatnud internetikasutaja teha kõiki edaspidiseid lennuplaaniga seotud toiminguid: muuta, tühistada, teha bulletääne jms.

Flight Plan menüüst on võimalik valida:

- FPL creation - uue lennuplaani sisestamine
- FPL consultation - sisestatud lennuplaani vaatamine
- FPL modification - lennuplaani muutmine
- FPL cancellation - lennuplaani tühistamine

1.2.1 Lennuplaani sisestamine

Valida **FPL creation**. Avanevas aknas (kokku on aknaid 6) **Search Route** tuleb sisestada lähte- ja sihtlennuväli (ADEP ja ADEST, ICAO lennuplaani 13. ja 16. väli), kutsung (ARCID e. 7.väli), väljalennu aeg (EOBT, 13. väli) ning lennu arvestuslik kestvus (Total EETe. 16. väli).

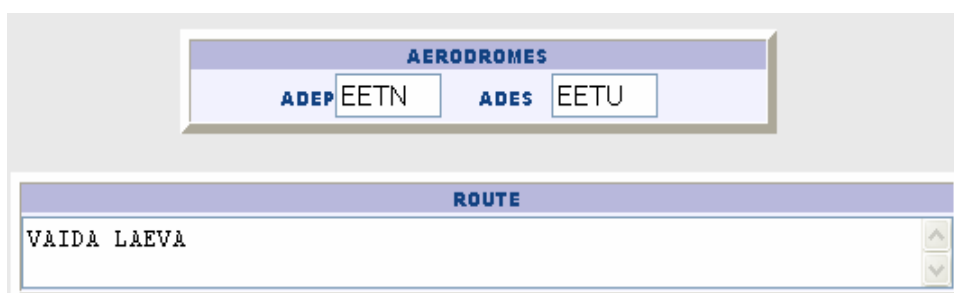

SEARCH ROUTE					
ADEP	<input type="text"/>	ADES	<input type="text"/>	ARCID	<input type="text" value="ESANS"/>
EOBT	<input type="text" value="1500"/>	Total EET	<input type="text" value="0100"/>		

Lähte- ja sihtkoha väljad võib jätta siin aknas tühjaks ja täita need hiljem koos marsruudiga. Väljade täitmisel on abiks ka **HELP**, kust saab täpset juhatust välja formaadi ja sisu suhtes. Kui vajalikud väljad täidetud, saab kerimisnupu abil järgmisesse aknasse.

Teises aknas **Route** on võimalik valida ANAIS andmebaasis olevate valmismarsruutide vahel, marsruudi nimetusele vajutades kuvatakse alumises aknas vastav marsruut. Nimekirjas on võimalik liikuda noolenuppude abil. Kui sobivat marsruuti ei leitud, võib sellest aknast lihtsalt edasi minna, valides marsruutide nimekirjast **User Defined** ja sisestada järgmises aknas marsruudi käsitsi.

Kolmandas aknas tuleb sisestada lähte- ja sihtlennuväli, kui seda ei tehtud eelnevalt ja väljad on veel tühjad, ning marsruut (ICAO lennuplaani 15. väli) nende kahe lennuvälja vahel, kui seda ei valitud valmismarsruutide seast. Kui valikud on eelnevalt tehtud, on need väljad juba täidetud.

AERODROMES	
ADEP	<input type="text" value="EETN"/>
ADES	<input type="text" value="EETU"/>

ROUTE
VAIDA LAEVA

Neljandas aknas tuleb sisestada reisikiirus (Speed, ICAO lennuplaani 15. väli), soovitud lennukõrgus (RFL, 15. väli), lennureeglid (FLTRUL, 8. väli) ja lennu liik (FLTTYP, 8. väli). Varustuse nimekirjast valida pardalolev varustus (mitme varustuse valimiseks hoida hiire vasaku nupuga valikut tehes all ka **Ctrl** nupp) ning transponderi mood (Equipment, 10. väli), lõpuks sisestada õhusõiduki tüüp, turbulentsuskategooria ning õhusõidukite arv, kui neid on rohkem kui üks (ARCTYP, NUMBER, 9. väli).

ROUTE AND AIRCRAFT INFORMATION	
SPEED	Knots 0100
RFL	VFR
FLTRUL	VFR
FLTTYP	General Aviation
EQUIPMENT	(N) No COM/NAV eqpt (S) Standard CPM/NAV eqpt (C) LORAN C (D) DME (E) Decca
ARCTYP	C172 Light
NUMBER	

Viiendas aknas sisestatakse kõik see, mida soovitakse esitada ICAO lennuplaani 18. väljal “Muu Informatsioon”. Kasutatavad lühendid avanevad akna allääres avanevast rippmenüüst. Lühendite seletuse leiab **HELP**-nupu alt.

Kuuendas aknas sisestatakse ICAO lennuplaani 19. välja informatsioon: kapteni nimi (PIC) ning isikuid pardal (POB). Samuti on seal väljad kontaktandmete jaoks nagu telefoni- ja faksinumber ning e-maili aadress. Need väljad pole kohustuslikud. Väljade mittetäitmisel kasutatakse kasutajatunnuse järgi antud andmeid.

FIELD 19	
PIC	<input type="text"/>
POB	<input type="text"/>

CONTACTS	
PHONE	<input type="text"/>
FAX	<input type="text"/>
MAIL	<input type="text"/>

Kui kõik andmed on sisestatud, tuleb lennuplaani lõpetamiseks vajutada **OK**. Avaneb aken, kus on korratud kõik lennuplaani andmed, et veelkord kontrollida sisestatud andmete õigsust. Vajutades lõpuks **OK**, saadetakse lennuplaan Tallinna

ARO (briifingu) bürosse. Kinnitust annab aken kirjaga “Successful FPL creation”. Kui midagi vajab parandamist, tuleb **Cancel** nupuga protsess peatada, kerimisnuppudega minna tagasi vastavasse aknasse ning parandada vajalikud väljad.

1.2.2 Olemasoleva lennuplaani vaatamine

Vaadata saab ainult süsteemis aktiveeritud lennuplaani. Lennuplaan aktiveerub hetkel, kui briifingu operaator on sisestanud Internetis täidetud lennuplaani ANAIS süsteemi (vt. pt. 1.2)

Valida **FPL consultation**. Avaneb 1. aken 2-st, kus toimub lennuplaani otsimine.

SEARCH FLIGHT PLAN		
ARCID	<input type="text"/>	ADEP <input type="text"/> ADES <input type="text"/>
EOBD	021018	TIME FROM <input type="text"/> TIME UNTIL <input type="text"/>
ARCTYP	<input type="text"/>	

Sisestada tuleb kindlasti kuupäev (EOBD), teised väljad vastavalt soovile. Võimalik otsida kutsungi (ARCID), lähte- ja sihtlennuvälja (ADEP ja ADEST), õhusõiduki tüübi (ARCTYP) või väljalennuaaja vahemiku järgi (TIME FROM, TIME UNTIL) või kõigi kriteeriumide järgi korraga. Täites vähemalt ühe 1. akna väljadest kuvatakse järgmisel ekraanil vastavale päringutingimusele vastav(ad) plaan(id). Valides õige plaani ilmub ekraanile kõik selle plaaniga seosesolev informatsioon: lisaks lennuplaanile ka lennu seisu kajastav informatsioon nagu:

- tegeliku väljalennu aeg ja kuupäev (ADT ja ADD) juhul, kui lend on väljunud;
- tegeliku saabumise aeg ja kuupäev (AAT ja AAD) juhul, kui lend on maandunud;
- slot'i aeg, kui see on määratud (SLOT);
- lennuplaani staatust ANAIS süsteemis e. Briifingus. Võimalikud variandid on:

PROCESD - lennuplaan on jõus ja laiali saadetud;

ACCEPTD - lennuplaan on jõus ja aktsepteeritud

EUROCONTROL-i poolt;

WAITING - lennuplaan ootab vastust EUROCONTROL-ist;

REJECTD - lennuplaan on EUROCONTROL-ist tagasi

saadetud, plaan pole jõus;

DEPARTD - lend on väljunud;

ARRIVED - lend on maandunud;

CANCELLED	-	lennuplaan on tühistatud;
DELETED	-	lennuplaan on süsteemist kustutatud

1.2.3 Lennuplaani muutmine

Muuta saab ainult süsteemis aktiveeritud lennuplaani. Lennuplaan aktiveerub hetkel, kui briifingu operaator on sisestanud Internetis täidetud lennuplaani ANAIS süsteemi (vt. pt. 1.2)

Valida **FPL modification**. Avaneb kõigepealt lennuplaani otsimise aken. Õige lennuplaani otsimine toimub sarnaselt punktis 1.2.2 kirjeldatule. Valides päringukriteeriumite järgi kuvatud plaanidest õige, toimub kõik järgnev sarnaselt uue lennuplaani loomise protseduurile. Täita tuleb kõik lennuplaani väljad. Edukat muutmisprotseduuri kinnitab infoaken teatega lennuplaani muutmisest.

1.2.4 Lennuplaani tühistamine

Tühistada saab ainult süsteemis aktiveeritud lennuplaani. Lennuplaan aktiveerub hetkel, kui briifingu operaator on sisestanud Internetis täidetud lennuplaani ANAIS süsteemi (vt. pt. 1.2)

Valida **FPL cancellation**. Avaneb kõigepealt lennuplaani otsimise aken. Õige lennuplaani otsimine toimub sarnaselt punktis 1.2.2 kirjeldatule. Valides päringukriteeriumite järgi kuvatud plaanidest õige, avaneb kontrollaken, kust saab veelkord kinnitada tühistamissoovi. Edukast tühistamisest annab teada vastav infoaken.

1.3 Õhuruumi andmed

Menüüst **Airspace data** on võimalik saada informatsiooni õhuruumi või õhusõidukeid puudutavatest andmetest, mille järgi toimub ANAIS-süsteemis lennuplaani kontroll.

1.3.1 Õhusõiduki tüüp (Aircraft Types)

Annab iga lennukitüübi kohta mõningat üldist informatsiooni nagu näiteks maksimaalne lennukõrgus või –kiirus jms.

Sisestades aknasse soovitud õhusõiduki tüübi koodi või osa sellest, ilmub kõigepealt nimekiri antud koodile vastavatest tüüpidest ning nimekirjast valiku tegemisel ilmub ekraanile aken vastavat tüüpi iseloomustavate järgmiste andmetega:

- Tüübi nimetus
- Kirjeldus
- Turbulentsuskategooria
- Maksimaalne lennutasand
- Maksimaalne kiirus
- Keskmise kiirus
- Tõusukiirus

1.3.2 Lennuväljad (Airports)

Esitab lennuvälja kohta mõningaid põhiandmeid nagu nimetus, õhuruumi ICAO kood, asukoha pikkus- ja laiuskraadid, IFR-lendude võimalikkus, tsiviil- või sõjaväelennuväli, soovitatav navigatsiooniseade jm.

Soovitud lennujaama otsimiseks sisestada kas lennuvälja ICAO neljatäheline kood ja/või õhuruumi neljatäheline kood (või selle kaks esimest tähte st riigi tunnus). Päringutulemus ilmub nimekirjana (kui sisestati ainult õhuruumi kood), kust tuleb teha valik.

1.3.3 Trassid (Enroute Airways)

Lennutrassid on andmebaasis esitatud lõikudena, iga lõik on seotud ühe fikseeritud punktiga. Iga lennutrassi (st. selle lõigu) kohta on võimalik saada teada minimaalset ja maksimaalset lubatud lennutasandit, lubatud lennusuunda, sellele lõigule fikseeritud punkti antud trassil.

Trassi leidmiseks on mitu võimalust. Kõigepealt võib sisestada trassi nime ning piirkonna kolmetähelise (Jeppeseni) koodi. (Eesti ja kogu Ida-Euroopa näit. EEU). Teiseks võimaluseks on sisestada riigi kahetäheline ICAO kood. Selle tulemusel ilmuvad kõik selle riigi trassid, kust on võimalik teha valik. Kolmas võimalus on sisestada fikseeritud punkti nimetus. Nimekirjas ilmuvad kõik selle punktiga seotud trassid.

ENROUTE AIRWAYS			
ROUTE ID	<input type="text"/>	AREA CODE	<input type="text"/>
		COUNTRY CODE	<input type="text"/>
			FIX ID <input type="text"/>

1.3.4 Õhuruum (FIR/UIR)

Õhuruumi kohta on võimalik teada saada selle alumist ja ülemist piiri, ja õhuruumi tüüpi (näit. kas alumine või ülemine).

Õhuruumi otsimiseks tuleb sisestada õhuruumi ICAO neljatäheline kood või osa sellest (piisab esimesest tähest). Nimekirjas ilmuvad kõik sisestatud tähtede vastavad õhuruumid, kust on võimalik teha valik.

1.3.5 Helikopteriväljakud/muud lennuväljad (Heliport/OAD)

Esitab kopteriväljaku/muu lennuvälja kohta mõningaid põhiandmeid nagu nimetus, õhuruumi ICAO kood, asukoha pikkus- ja laiuskraadid, IFR-lendude võimalikkus, tsiviil- või sõjaväelennuväli, soovitatav navigatsiooniseade jm.

Soovitud kopteriväljaku/muu lennuvälja otsimiseks sisestada kas lennuvälja ICAO neljatäheline kood ja/või õhuruumi neljatäheline kood (või selle kaks esimest tähte st riigi tunnus) või lennuvälja/kopteriväljaku nimetus (või osa sellest).

HELIPORT/OTHER AIRPORTS		
HELIPORT/OTHER AIRPORTS	<input type="text"/>	FIR ID <input type="text"/>
		NAME <input type="text"/>

Päringutulemus ilmub nimekirjana (kui sisestati ainult õhuruumi kood), kust tuleb teha valik.

1.3.6 NDB majakad/(NDB navaid)

Võimaldab saada infot NDB majaka nimetusest, asukohast (nii lennujaama- kui trassimajakatest). Sisestada NDB kutsung ja/või õhuruumi ICAO kood.

NDB NAVAIID	
NDB ID	<input type="text"/>
FIR ID	<input type="text"/>

Päringule vastavad NDB-d esitatakse nimekirjana, kust on võimalik teha valik.

1.3.7 Kõrgsagedusmajakad/(VHF navaid)

Võimaldab saada infot kõrgsagedusmajaka (nii lennuvälja- kui trassimajaka) nimetusest, asukohast. Sisestada VHF-i kutsung ja/või õhuruumi ICAO kood. Päringule vastavad majakad esitatakse nimekirjana, kust on võimalik teha valik

1.3.8 Piirangualad (Restrictive Airspace)

Võimaldab saada infot kehtestatud ohu-, piirangu, ja keelualade kohta, nende nimetuse, liigi ja alam- ning ülapiiri kohta.

Sisestada õhuruumi ICAO neljakohalise koodi kaks esimest tähte ehk riigi tähistus ning kui on teada, siis ka piiranguala liik ning number. Kui viimaseid pole teada, ilmub nimekirjas kõik piirangualad antud õhuruumis, kust saab teha valiku.

1.3.9 Marsruudid (Routes)

Võimaldab näha kõiki ANAIS-süsteemi kasutaja poolt sisestatud valmismarsruute. Selleks tuleb sisestada näiteks lähte- ja sihtlennuväli, millele vastavad marsruudid ilmuvad nimekirjana. Marsruudi andmete hulgas on koos marsruudipunktidega ka lennu kiirus ja –kõrgus, õhuruumid, mida marsruut läbib ning ka tagavara lennuväljad.

1.3.10 Lennurajad (Runways)

Lennuraja kohta on andmebaasis vaid tema pikkus. Selle vaatamiseks tuleb sisestada lennuvälja ICAO kood ja/või raja kutsung.

1.3.11 SID/STAR*

SID/STAR-ide kohta saab andmebaasist teada punkti ja rada, millega nad on seotud. Lennuvälja SID/STAR-ide leidmiseks sisestada selle kutsung (või osa sellest). Kui kutsungit pole teada, siis sisestada lennuvälja ICAO kood, ja soovi korral ka tüüp (SID – D, STAR – E). Ilmub nimekiri päringule vastavatest SID/STAR-idest, kust võimalik valida sobiv.

-
- Ei soovita kasutada, kõiki andmeid ei ole uuendatud

1.3.12 Marsruudipunktid (Waypoints)

Võimaldab saada infot marsruudipunktidest, nende nimetusest, asukohast, tüübist. Sisestada marsruudipunkti kutsung ja/või õhuruumi ICAO kood. Pääringule vastavad marsruudipunktid esitatakse nimekirjana, kust on võimalik teha valik

1.4 Meteo informatsioon

Valida menüü **Meteo requests**, avaneb meteo päringute aken. Võimalik on esitada mitut päringut korraga, kõik esitatavad päringud ilmuvad ülemisel väljal. Sealt on võimalik neid hiljem ühekaupa eemaldada (teha valik ja vajut. **DELETE**) või ka kogu väli puhastada (**CLEAR**).

Pääringu tegemiseks valida pääringu liik (**TT Help** nimekirjast), valida on võimalik metari, prognoosi (SHORT_TAF), 18-tunni prognoosi (LONG_TAF), sigmeti ja speci vahel. Valiku tegemisel ilmub järgmisele väljale **TT** vastava pääringu kahetäheline lühend:

- SA- metar
- FC- prognoos
- FT- 18-tunni prognoos
- WS- sigmet
- SP- speci

Lühendit võib sisestada ka otse ilma, et kasutataks välja **TT Help**. Järgmistele väljadele (**Zone 1** kuni **Zone 5**) sisestada asukoha neljatäheline kood (kas lennuvälja või õhuruumi oma). Rea lõpus olev **Insert** nupp lisab pääringu nimekirja.

Kaartide tellimiseks valida alumisest pääringureast **TT Help** kas tuultekaart (WIND_CHART) või erinähete kaart (WEATHER_CHART), valik ilmub

kahetähelise koodina (vastavalt kas 'PW' või 'PG') ka järgmisele väljale **TT**. Väljale **AA** sisestatakse regiooni ja väljale **ii** kaardi kood vastavalt soovitud kaardile:

Erinähete kaardid (väljal **TT**: 'PG'):

- ZE15** fixed time forecast chart **ASIA** south significant weather FL 100-450
(väljale **AA** sisestada 'ZE' ja väljale **ii** sisestada '15')
- ZE06** fixed time forecast chart ICAO area **D** sig WX FL 250-630
(Euroopa+Aasia)
- SE06** fixed time forecast chart ICAO area **B** sig WX FL 250-630
- RE06** fixed time forecast chart ICAO area **C** sig WX FL 250-630
(Euroopa+P-Aafrika+Saudi Araabia)
- KE06** fixed time forecast chart ICAO area **K** sig WX FL 250-630
(Antarktika+India ookean)
- JE07** WAFS Washington ICAO area **J** sig WX FL 250-630
(Antarktika+Vaikse ookeani lõunaosa)
- GE07** WAFS Washington ICAO area **F** sig WX FL 250-630 (Vaikne ookean)
- GE06** fixed time forecast chart ICAO area **E** sig WX FL 250-630
(Indoneesia, Austraalia)
- EE07** WAFS Washington ICAO area **A** sig WX FL 250-630 (Kariibi meri)
- DE30** WAFS Washington ICAO area **M** sig WX FL 250-630
(Vaikse ookeani põhjaosa)
- DE15** fixed time forecast chart **EURO** significant weather FL 100-450
(parim kaart Euroopa kohta)
- CE15** fixed time forecast chart **MEA** significant weather FL 100-450
(Lähis-Ida)
- CE06** fixed time forecast chart ICAO area **G** sig WX FL 250-630 (Euraasia)
- BE07** WAFS Washington ICAO area **I** sig WX FL 250-630 (Põhjapoolus ja Vaikne ookean)
- AE06** fixed time forecast chart ICAO area **H** sig WX FL 250-630
(Põhjapoolus ja Atlandi ookeani põhjaosa)

Tuulte kaardid (väljal **TT** : 'PW'):

- AD15 kuni AD85** Upper wind and temperature chart (Põhjapoolus ja Atlandi ookeani põhjaosa, kella 06.00 või 18.00 UTC kaardid, väljale **AA** sisestada AD, väljale **ii** sisestada 15, 20, 25, 30, 40, 50, 70 või 85) *
- AE10-AE85** samad kaardid kellajaaks 00.00 või 12.00 UTC

BD10-BD85	Euroopa tuultekaardid (0600/1800UTC)
BE10-BE85	Euroopa tuultekaardid (0000/1200UTC)
CD10-CD85	Euraasia tuultekaardid (0600/1800UTC)
CE10-CE85	Euraasia tuultekaardid (0000/1200UTC)
DD10-DD85	Lõuna-Ameerika ja Aafrika tuultekaardid (0600/1800UTC)
DE10-DE85	Lõuna-Ameerika ja Aafrika tuultekaardid (0000/1200UTC)
GD10-GD85	India ookeani, Indoneesia, Austraalia tuultekaardid (0600/1800UTC)
ND15-ND25	Atlandi ookean (0600/1800UTC)
NE10-NE15	Atlandi ookean (0000/1200UTC)
RD15-RD85	Aafrika ja Lähis-Ida (0600/1800UTC)
RE15-RE85	Aafrika ja Lähis-Ida (0000/1200UTC)

* Numbrid 10-85 tähistavad lennutasandeid vastavalt järgmisele tabelile:

10	FL530
15	FL450
20	FL390
25	FL340
30	FL300
40	FL240
50	FL180
70	FL100
85	FL50

Kõik päringud on nähtavad ka alumises akna väljas lühenditena ning soovi korral võib kõik päringud ka otse sinna trükkida.

Kui sobiv päringute nimekiri on koos, vajutada ekraani ülalosas **OK** nuppu ning päringutulemused tulevad ekraanile. Kaardid ilmuvad sinna faksidena, mida tuleb eraldi avada. Avatud kaardi formaat on täpselt selline, nagu ta SADIS-elt tuleb, väljatrükkimiseks peab seda vähendama/suurendama.

Lisaks võib kasutada päringute tegemisel ka Briifingus koostatud lennujaamade/õhuruumide valmisnimekirju, mis on tehtud teatud regulaarlendude vajadustest lähtuvalt. Nimekirjad on olemas Briifingus. Kasutamiseks sisestada päring otse alumisse aknasse kujul **TTAA,ii**, kus **TT** on päringu liik (vt. Eespool samas pt.), **AA** kohal on 'XX' ning **ii** on valmisnimekirja number. Näiteks:

Meteo query /SAXX,39

NB! Selles päringus on koma vajalik!

1.5 Bülletäänide menüü

Selfbriifing võimaldab moodustada bülletääne nii lennujaamade, õhuruumide, marsruutide kui lennuplaanide järgi. Võimalik on kasutada nii valmisbülletääne (mis on olemas ANAIS-süsteemis) kui moodustada neid ise. Lennuplaanide järgi saab bülletääni teha vaid sama kasutaja, kes on selle lennuplaani Selfbriifingusse sisestanud. Bülletääni moodustamisel määratakse kõigepealt kindlaks need lennujaamad, õhuruumid ja/või marsruudid, mille kohta kehtivaid NOTAM-eid soovitakse bülletäänis näha. Seejärel avaneb aken, kus saab kehtestada piire NOTAMi kehtivusaja kohta (automaatselt ehk siis, kui jätta väljad täitmata, ilmuvad bülletääni NOTAM-id, mis on kehtivad ajavahemikus bülletääni koostamise hetk kuni 48 tundi).

The screenshot shows a form titled "OTHER INFORMATION". It contains the following elements:

- VALIDITY FROM**: Two empty text input fields.
- TO**: Two empty text input fields.
- TRAFFIC**: A dropdown menu currently showing "IFR".
- PURPOSE**: A dropdown menu with "General" selected. A list of options is visible below it: "General", "Operational", and "General+Miscellaneous".
- NOTAM**: A checked checkbox.
- MEMO**: An unchecked checkbox.
- SNOWTAM**: An unchecked checkbox.

Üleliigsete NOTAM-ite vältimiseks võib seda aega piirata näiteks mõne tunnini. Samas saab määrata, kas bülletään hõlmab IFR või VFR-lende puudutavaid NOTAMeid või mõlemaid. Samuti saab määratleda bülletääni tähtsuskategooriad. Võimalikud variandid on:

- **General**- hõlmab kõiki NOTAM-eid väljaarvatud Miscellaneous- e. hoiatava või informatiivse loomuga NOTAMid ,
- **Operational**- ainult käitamise seisukohast olulised NOTAMid
- **General+ Miscellaneous** – kõik NOTAMid, k.a. näit. Õhuruumi hoiatused

Kindlaks on võimalik määrata ka seda, kas bülletään peaks sisaldama ainult NOTAM-eid, SNOWTAM-eid või ka memosid (täiendav informatsioon mingi kindla lennuvälja kohta).

Õhuruumi-, marsruudi- ning lennuplaani bülletäänide puhul on võimalik piiritleda ka kõrgust (lennutasandites) s.t. määrata õhuruumi osa alam- ja ülempiiri, mille kohta käivad NOTAMid peaks bülletääni kaasatama.

OTHER INFORMATION			
LOWER FLIGHT LEVEL	<input type="text"/>	UPPER FLIGHT LEVEL	<input type="text"/>
VALIDITY FROM	<input type="text"/>	TO	<input type="text"/>
TRAFFIC	IFR <input type="button" value="v"/>	PURPOSE	General <input type="button" value="v"/>
☒ NOTAM	☐ MEMO	☐ SNOWTAM	

Kui kogu päring on määratletud, ilmub ekraanile kinnitus ning seejärel bülletään, mida on võimalik välja trükkida. Bülletääni päises ilmuvad uuesti kõik päringu tingimused ning päringu number, mille järgi saab hiljem sama päringut uuendada (vt.1.5.5.)

1.5.1 Lennuvälja bülletään

Lennuvälja bülletääni jaoks võib kasutada olemasolevaid bülletääne (**Aerodr. PIB (predef)**) või teha bülletään valmis ise (**Aerodr. PIB (specif)**). Olemasoleva bülletääni kasutamiseks tuleb avanevast nimekirjast valida sobiv. Kõik bülletäänis hõlmatud lennujaamad ilmuvad ekraanile, kust neid on võimalik kustutada ja samas ka juurde lisada. Seejärel tuleb määratleda bülletääni kaasatavate NOTAMite tingimused ning kinnitada päring (vt.1.5.).

Uue päringu tegemisel ilmub kohe aken, kuhu saab sisestada lennuväljade ICAO neljatähelisi koode. Edasi järgneb aken bülletääni kaasatavate NOTAMite tingimuste määratlemiseks ja päringu kinnitamine (vt.1.5.).

1.5.2 Õhuruumi bülletäänid

Õhuruumi bülletäänid sisaldavad endas ühe või mitme õhuruumi (FIR-i) kohta kehtivaid NOTAMEid ning nende õhuruumide alasse jäävate lennujaamade kohta kehtivaid NOTAMEid. Õhuruumi bülletääni saamiseks võib samuti kasutada eelnevalt süsteemi salvestatud bülletääne või luua uusi.

Varem salvestatud bülletääni kasutamiseks tuleb valida **Area PIB (predef)** ning avanevast nimekirjast valida sobiv. Valiku tegemisel avaneb aken, mis näitab antud bülletäänis sisalduvate FIR-ide nimestikku, kuhu on võimalik teha korrekture. Edasi järgneb aken bülletääni kaasatavate NOTAMite tingimuste määratlemiseks ja päringu kinnitamine (vt.1.5.).

Uue bülletääni tegemiseks tuleb valida **Area PIB (specif)**. Avaneb aken, kuhu tuleb sisestada FIR-id, mille kohta NOTAM-eid soovitakse. Edasi järgneb aken bülletääni kaasatavate NOTAMite tingimuste määratlemiseks ja päringu kinnitamine (vt.1.5.).

1.5.3 Marsruudi bülletäänid

Marsruudi bülletään sisaldab mingit kindlat marsruuti puudutavat informatsiooni (NOTAMeid), kaasates ka lähte- kui sihtlennuvälja kohta käivat infot. Marsruudi bülletään võib olla kas 'kitsas' ehk teatud kindlaksmääratud laiusel ümber marsruudi kohta kehtiv (Narrow route PIB) või siis tervet õhuruumi haarav (kaasatakse kogu õhuruumi informatsioon, mida marsruut läbib).

Võimalik on taas kasutada nii varem süsteemi salvestatud marsruute (valides **Route PIB (predef)**) kui ka sisestada uusi (**Route PIB (specif)**). Mõlema valiku puhul tuleb kõigepealt sisestada lähte- ja sihtlennuväli ning määrata, kas soovitakse 'kitsast' ehk Narrow Route PIB-i (märkides see ära vastava lipukesega) ning ala laiust meremiilides, mis hõlmaks bülletääni tulevaid NOTAM-eid.

The screenshot displays two sections of a form. The top section, titled "INFORMATION ABOUT THE ROUTE", contains two input fields: "ADEP" with the value "EETN" and "ADES" with the value "EFHK". The bottom section, titled "TYPE OF REQUEST", features a checked checkbox next to "NARROW ROUTE PIB" and a "WIDTH" input field containing the number "15".

Järgnevalt määratakse marsruut. Selleks on 2 varianti:

- Eelnevalt salvestatud marsruutide (**Route PIB (predef)**) kasutamisel ilmuvad need nimekirjana, mille seast tuleb valida sobiv. Iga nimekirjas oleva marsruudi kirjeldus on näha alumises aknas.
- Uue marsruudi (**Route PIB (specif)**) valimisel ilmub järgmiseks aken, kuhu tuleb sisestada marsruut koos kiiruse ja kõrgusega samas järjestuses, nagu nad esinevad lennuplaanis.

Kui marsruut on kirjeldatud, ilmub aken, kuhu saab sisestada või muuta varulennuvälju ning varu õhuruume.

Edasi järgneb aken bülletääni kaasatavate NOTAMite tingimuste määratlemiseks ja päringu kinnitamine (vt.1.5.).

1.5.4 Lennuplaani bülletään

Lennuplaani bülletääne saab teha vaid sama kasutaja poolt süsteemi sisestatud lennuplaanile. Kõigepealt toimub lennuplaani otsimine, selleks tuleb **Search Flight**

Plan aknasse sisestada vähemalt õhusõiduki tunnus ja lennu kuupäev. Lisada võib ka lähte- ja sihtlennuvälja ning väljalennu kellaaja. Need viimased pole aga kohtustuslikud. Otsinguakna all olevas aknas tuleb määrata, kas soovitakse 'kitsa marsruudi' bülletääni, ning bülletääniga hõlmatav marsruudi laius (vt. 1.5.3.)

SEARCH FLIGHT PLAN			
ARCID	ESANS	ADEP	
		ADES	
EOBD	021014	EOBT	
TYPE OF REQUEST			
☐	NARROW ROUTE PIB	WIDTH	

Otsingu tulemusena tuleb ekraanile nimekiri vastava kutsungiga salvestatud lendudest, kust valida soovitav lend. Järgneb aken varulennuväljade ja –õhuruumide tabeliga, kuhu lubatakse teha korrektsioone (lisada näiteks veel varulennuvälju). Edasi järgneb aken bülletääni kaasatavate NOTAMite tingimuste määratlemiseks ja päringu kinnitamine (vt.1.5.).

1.5.5 Bülletääni uuendamine

Bülletääni uuendamine seisneb uue, värske bülletääni tegemises sama päringu järgi eesmärgiga, et sinna on kaasatud ka vahepeal kehtivaks muutunud NOTAMid. Uuendamine toimub bülletääni numbri järgi, mille leiab bülletääni väljatrüki päisest. See number tuleb lihtsalt sisestada avanevasse aknasse.